

พินิจนันท์ เนื่องจากอวน 2553: การพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาเพื่อจัดการเรียนรู้
ดาราศาสตร์และอวกาศบูรณาการธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ปรัชญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์- การสอน) สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์
ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ชาติรี ฝ่ายคำตา, ปร.ด. 176 หน้า

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปฏิบัติ ปัญหา และความต้องการของครูเกี่ยวกับการ
จัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ดาราศาสตร์ และธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ 2) แนวทางในการพัฒนาครู
วิทยาศาสตร์ 3) แนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ของครูก่อนและหลังอบรมเชิงปฏิบัติการ 4) การ
จัดการเรียนรู้ของครูหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยงานวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิจัยเชิง
สำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ดาราศาสตร์
และธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ กลุ่มที่ศึกษา คือ ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครพนม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 162 คน เครื่องมือวิจัย คือ
แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ดาราศาสตร์
และธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ซึ่งประกอบด้วยมาตราส่วน 5 ระดับและคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล
เชิงปริมาณโดยนับความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการให้รหัสและจัดกลุ่ม
ข้อมูล ระยะที่ 2 การศึกษารายกรณีเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และการจัดการเรียนรู้ โดย
กรณีศึกษาเป็นครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการจำนวน 3 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้ คือ แบบสอบถามแนวคิด
เกี่ยวกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ และแบบสัมภาษณ์หลังการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัย
วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ครูมีระดับการปฏิบัติ และความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ในด้านการ
วิเคราะห์คู่มือการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่ง
การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ครูต้องการพัฒนาในระดับปานกลาง ปัญหาที่ครูผู้สอนต้องการแก้ไขเร่งด่วน
ได้แก่ สื่อการเรียนรู้ เนื้อหา และการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาครูผู้สอนควรเริ่มจากความต้องการของครูเป็น
หลัก กิจกรรมที่ใช้ในการอบรมควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ลงมือปฏิบัติ และสะท้อนความคิดต่อวิธีการจัดการ
เรียนรู้ของตนเอง 3) ก่อนการอบรมครูส่วนใหญ่มีแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์คลาดเคลื่อนใน
ด้านโลกในมุมมองวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะความสับสนระหว่างทฤษฎีและกฎ และแบบจำลองทางวิทยาศาสตร์
แสดงธรรมชาติที่เป็นอยู่จริง แต่หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนมีแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของ
วิทยาศาสตร์ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นในทุกด้าน 4) หลังการอบรมครูจัดการเรียนรู้ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์บูรณาการ
เนื้อหาดาราศาสตร์ และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการไปใช้ในห้องเรียน